

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 5 від 29. 03. 2020 року

Голова Приймальної комісії

Віктор ОГНЕВ'ЮК

ПРОГРАМА фахового випробування зі спеціальності

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 125 Кібербезпека

Освітня програма: Безпека інформаційних і комунікаційних систем

На основі: освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, спеціаліст, ступеня вищої освіти бакалавр, магістр здобутого за іншою спеціальністю

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та начальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки Факультету інформаційних технологій та управління протокол № 2 від 06 лютого 2021 р.

Завідувач кафедри

 Володимир БУРЯЧОК

Київ – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма розроблена кафедрою інформаційної та кібернетичної безпеки Київського університету імені Бориса Грінченка на основі навчальної програми професійно-орієнтованої дисципліни «Основи інформаційної та кібернетичної безпеки та захисту інформації» освітнього ступеня бакалавр.

Вступне фахове випробування проводиться у формі комп’ютерного тестування, що здійснюється протягом 80 хвилин, яке дозволить встановити рівень підготовки абитурієнта та його потенціал і можливості для навчання на спеціальності 125 «Кібербезпека».

При цьому передбачається використання довідкових матеріалів, перелік яких наводиться нижче. Довідковий матеріал не містить викладення програмних питань, які включено до завдань, але дозволяє оцінити вміння поступаючи користуватися довідковою літературою, документами і матеріалами.

Метою проведення вступного випробування зі спеціальності на навчання за ОР «бакалавр» на базі ОКР «молодший спеціаліст» в Київському університеті імені Бориса Грінченка є визначення рівня підготовки випускників технікумів та коледжів з дисциплін професійної підготовки для подальшого проведення конкурсу.

Реалізація основної мети спрямована на вирішення наступних завдань:

- 1) визначення загального рівня підготовки вступника;
- 2) визначення ступеня володіння вступником економічною та управлінською термінологією;
- 3) визначення уміння вступника стисло, послідовно і чітко викласти сутність проблеми;
- 4) аналіз здатності вступника аргументовано захищати свої думки, погляди;
- 5) визначення розвиненості мови викладення.

Абитурієнт з ОКР молодший спеціаліст повинен

знати:

сутність основних понять стосовно захисту інформації;
процес прийняття управлінських рішень щодо захисту об’єктів інформаційної діяльності;
особливості застосування технічних засобів захисту інформації;
нормативно-правову базу з питань захисту інформації;
організацію надання послуг у сфері захисту інформації.

вміти:

оцінювати вплив різних факторів на об’єкти захисту;
застосовувати системний підхід для побудови комплексної системи захисту інформації;
планувати діяльність режимно-секретного органу підприємства (організації);
застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Вступ до дисципліни

Предмет, метод і структура курсу.

Розділ 1

ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА СУЧASNOGO СУСПІЛЬСТВА

Тема 1.1 Основи інформаційного суспільства

Основні уявлення про інформаційне суспільство. Роль і значення інформаційних революцій. Визначення інформаційного суспільства.

Вплив інформатизації на розвиток суспільства. Процес інформатизації суспільства. Результати інформатизації суспільства. Роль засобів масової інформації у процесі інформатизації суспільства.

Інфраструктура інформаційного суспільства. Інформаційна інфраструктура. Національна інформаційна інфраструктура. Глобальна інформаційна інфраструктура.

Культурологічні аспекти інформаційного суспільства. Основні положення культурологічних аспектів інформаційного суспільства. Культура споживання інформації. Культура ведення бізнесу. Культура праці. Культура виробництва. Культура освіти. Культура відносин держави і громадян. Культура мови в інформаційному суспільстві.

Поняття інформаційної культури. Визначення інформаційної культури. Інформаційна культура спеціаліста.

Тема 1.2 Основні засади інформаційної культури

Економічні засади інформаційної культури. Поняття інформаційної економіки. Інформаційна індустрія: індустрія змісту; індустрія розповсюдження інформації; індустрія оброблення змісту. Інформаційні ресурси: поняття ресурсів (матеріальних, природних трудових, фінансових, енергетичних); визначення, склад та види інформаційних ресурсів. Інформаційні продукти й послуги: визначення інформаційного продукту; інформаційні послуги; джерела інформаційних послуг; класифікація інформаційних послуг. Ринок інформаційних продуктів і послуг: призначення ринку; структура ринку; поняття про бізнес інформаційних продуктів і послуг.

Правові засади інформаційної культури. Основні положення. Право на інформацію. Захист персональної інформації. Право на інтелектуальну власність. Закони про зв'язок. Правове регулювання Інтернету. Правові основи інформаційної безпеки.

Наукові засади інформаційної культури. Основи теорії інформаційного суспільства: теорія інформаційного суспільства; концепція інформаційного суспільства; програма входження в інформаційне суспільство. Загальні основи

комунікавістики: предмет; метод дослідження; основи контент-аналізу. Визначення та структура інформатики: теоретична інформатика; кібернетика; програмування штучний інтелект; інформаційні системи.

Розділ 2

АТРИБУТИВНА ОСНОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СПЕЦІАЛІСТА

Тема 2.1 Інформація

Інформація та її властивості. Інформація та дані. Форми адекватності інформації: синтаксична адекватність; семантична адекватність; прагматична адекватність. Міри інформації: класифікація мір; синтаксична міра інформації; семантична міра інформації; прагматична міра інформації. Якість інформації.

Класифікація та кодування інформації. Система класифікації: класифікація об'єктів; ієрархічна система класифікації; фасетна система класифікації; дескрипторна система класифікації. Система кодування: поняття про систему кодування; класифікаційне кодування; реєстраційне кодування. Класифікація інформації за різними ознаками: за місцем виникнення; за способом відображення; за стабільністю інформації; за функціями управління.

Тема 2.2 Інформаційні системи

Загальні відомості про інформаційні системи: визначення інформаційної системи; етапи розвитку інформаційних систем; процеси в інформаційній системі. Основні принципи створення та використання інформаційної системи організації. Приклади інформаційних систем.

Структура та класифікація інформаційних систем. Узагальнена структура інформаційної системи.

Підсистеми забезпечення інформаційної системи: інформаційного забезпечення; технічного забезпечення; математичного забезпечення; програмного забезпечення; організаційного забезпечення; правового забезпечення.

Класифікація інформаційних систем за ознакою структурованості завдань: поняття структурованості завдань; інформаційні системи для виконання структурованих завдань; інформаційні системи для виконання частково структурованих завдань (для створення управлінських звітів, для розроблення альтернатив рішень – модельні інформаційні системи та експертні інформаційні системи).

Класифікація інформаційних систем за функціональною ознакою та рівнями управління: поняття функціональної ознаки: типи інформаційних систем залежно від рівня управління та рівня кваліфікації персоналу; інформаційна система організації.

Інші класифікації інформаційних систем: за ступенем автоматизації; за характером використання інформації; за сферою застосування.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. Богуш В.М., Юдін О.К. Основи інформаційної культури. - К.: ДУІКТ, 2003. (електронний варіант).
2. Информатика: Учебник. - 3-е перераб. Изд. /Под ред. проф. Н.В.Макаровой. - М.: Финансы и статистика, 2001. - 768 с.
3. Информатика: Энциклопедический словарь для начинающих / Сост. А. Поспелов. - М.: Педагогика-Прес, 1994. - 352 с.
4. Копылов В.А. Информационное право: Учебное пособие. - М.: Юристъ, 1997. - 472 с.
5. Кузнецов И.Н. Учебник по информационно-аналитической работе. – М.: ООО Изд-во Язуа, 2001. – 320 с.
5. Мелюхин И.С. Информационное общество: истоки, проблемы, тенденции развития. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1999. - 208 с. - (21 век: информация и общество).
6. Степанов Е.А., Корнеев И.К. Информационная безопасность и защита информации: Учеб.пособие. – М.: ИНФРА-М, 2001.- 304 с. – Серия «Высшее образование»).
7. Шевчук О., Голобуцький О. E-Ukraine. Інформаційне суспільство в Україні. Бути чи не бути. www.e-ukraine.org.ua.

Додаткова література

1. Абдеев Р.Ф. Философия информационной цивилизации. - М.: ВЛАДОС, 1994. - 336 с.
2. Богуш В.М., Кудін А.М. Інформаційна безпека від А до Я: 3000 термінів і понять. - К.: МОУ, 1999. - 456 с.
3. Дон Тапскотт. Электронно-цифровое общество. Пер. с англ. и оформление - К.: “INT-press”. Издательство - М. “Реал-бук”. 1999. - 432 с.
4. Землянова Л.Д. Зарубежная коммуникативистика в преддверии информационного общества: Толковый словарь терминов и концепций. М.: - Изд-во Моск. ун-та, 1999. - 301 с.
5. Твердохліб М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: Навч. посібник. - Вид. 2-ге, доп. та перероб. - К.: КНЕУ, 2002. - 224 с.

4. ПІТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВИПРОБУВАННЯ

- 1 Основні уявлення про інформаційне суспільство. Визначення інформаційного суспільства.
- 2 Роль і значення інформаційних революцій.
- 3 Вплив інформатизації на розвиток суспільства: процес інформатизації суспільства, результати інформатизації суспільства.

4 Роль засобів масової інформації у процесі інформатизації суспільства.

5 Інфраструктура інформаційного суспільства: інформаційна інфраструктура, національна інформаційна інфраструктура, глобальна інформаційна інфраструктура.

6 Основні положення культурологічних аспектів інформаційного суспільства: культура споживання інформації, культура ведення бізнесу, культура праці, культура виробництва, культура освіти, культура відносин держави і громадян, культура мови в інформаційному суспільстві.

7 Поняття інформаційної культури. Визначення інформаційної культури суспільства.

8 Інформаційна культура спеціаліста в галузі інформаційної безпеки.

9. Поняття інформаційної економіки.

10 Інформаційна індустрія: індустрія змісту; індустрія розповсюдження інформації; індустрія оброблення змісту.

11 Інформаційні ресурси: поняття ресурсів (матеріальних, природних трудових, фінансових, енергетичних); визначення, склад та види інформаційних ресурсів.

12 Інформаційні продукти й послуги: визначення інформаційного продукту; інформаційні послуги; джерела інформаційних послуг; класифікація інформаційних послуг.

13 Ринок інформаційних продуктів і послуг: призначення ринку; структура ринку; поняття про бізнес інформаційних продуктів і послуг.

14 Основні положення правових зasad інформаційної культури.

15 Право на інформацію.

16 Захист персональної інформації.

17 Право на інтелектуальну власність.

18 Закони про зв'язок.

19 Правове регулювання Інтернету.

20 Правові основи інформаційної безпеки.

21 Наукові засади інформаційної культури.

22 Основи теорії інформаційного суспільства: теорія інформаційного суспільства; концепція інформаційного суспільства; програма входження в інформаційне суспільство.

23 Загальні основи комунікавістики: предмет; метод дослідження; основи контент-аналізу.

24 Визначення та структура інформатики: теоретична інформатика; кібернетика; програмування штучний інтелект; інформаційні системи.

25 Інформація та дані.

5. ПЕРЕЛІК ДОВІДКОВИХ МАТЕРІАЛІВ НА ВИПРОБУВАННЯ

1. Богуш В.М., Юдін О.К. Основи інформаційної культури. - К.: ДУІКТ, 2003. (електронний варіант).

2. Богуш В.М., Кудін А.М. Інформаційна безпека від А до Я: 3000 термінів і понять. - К.: МОУ, 1999. - 456 с.

Критерії оцінювання знань вступника

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.